

Охарактеризована специфика диалогичности современной православной миссионерской проповеди. Раскрыты особенности реализации ее внешней, внутренней и глубинной диалогичности.

Проведенный анализ речевого строя современной миссионерской проповеди показывает, что мы имеем дело не с трансформацией жанра, которая обычно сопровождается изменением существенных свойств объекта, а с модификацией, связанной с таким характером преобразований проповеди, которые не затрагивают ее сущности.

Rončáková T.
Ružomberok, Slovensko

LEXIKA A METAFORIKA NÁBOŽENSKÝ MOTIVOVANÝCH TEXTOV V SEKULÁRNYCH MÉDIÁCH

Mediálny diskurz sa v súčasnosti stretáva s náboženskými hodnotami a presvedčeniami najmä v súvislosti s témami tzv. kultúrnej vojny, čiže s bioetickými témami (potraty, antikoncepcia, eutanázia, homosexuálne manželstvá, sexuálna výchova). Sekulárne médiá vo svojich príspevkoch na tieto témy často náboženské postoje ironizujú a dehonestujú. Predložený príspevok vychádza z obsahovej analýzy takých sekulárnych mediálnych textov a zameriava sa na „hate speech“ sekulárnych médií voči kresťanskému náboženstvu a cirkvi. Skúma lexiku a metaforiku takýchto prejavov: ich expresívnosť, schematizovanosť, obraznosť, klišé.

Rutkowska I.
Głogów, Polska

MIĘDZY AGONIĄ A EKSTAZĄ DUSZY. JĘZYK MISTYCZNYCH WYZNAŃ

Celem wystąpienia będzie ukazanie językowego obrazu szczytowych doświadczeń mistycznych, w których stopień cierpienia

przyrównywany jest najczęściej do agonii, a stopień uszczęśliwienia do ekstazy. Materiał badawczy będą stanowiły dwa tomy pozycji: *Antologia mistyki polskiej*, red. Marian Zawada OCD, Kraków 2008. Badanie skupi się jedynie na tych tekstach, które są opisami osobistych doświadczeń danego mistyka / mistyczki, natomiast teksty z gatunku mistyki studyjnej (czyli opracowania teologiczne na temat mistyki) będą jedynie służyć za rodzaj komentarza. Celem badania będzie określenie pól semantyczno-leksykalnych wybranych opisów – tak aby oszacować, jaki procent leksyki stanowi słownictwo *stricte* religijne, a jaki to z pola doznań psychicznych i somatycznych. Z tego zaś względu, iż jeden z tomów zawiera teksty pisane przez mężczyzn, drugi zaś te pisane przez kobiety, dodatkowym aspektem badań będzie także ukazanie różnic w percepcowaniu mistycznych doświadczeń wynikających z różnic płciowych.

Rybka M., Wrześniewska-Pietrzak M.
Poznań, Polska

JĘZYK RELIGIJNY W BADANIACH POLSKICH LINGWISTÓW W LATACH 1988–2021

Polskie badania teolingwistyczne rozwijają się dynamicznie od roku 1988. Są one prowadzone w szerokim kontekście, nie tylko teologicznym, ale również kulturowym, historycznym i medioznawczym. Prace z lat 1988–2021 dotyczą spraw podstawowych, ale też wyznaczają kolejne cele i rozszerzają horyzonty badawcze, opisując ważne zjawiska przy użyciu różnych metodologii. Fundamentalne kwestie to choćby zakres pola badawczego, obszaru języka/odmiany/stylu religijnego, określenie relacji języka religijnego do języka ogólnego, ponadkonfesyjne cechy polskiego stylu biblijnego, wpływ języka biblijnego na język ogólnopolski. W badaniach języka religijnego w ostatnich latach język religijny najczęściej rozumiany jest szeroko, jako odmiana języka ogólnego, używana we wszystkich sytuacjach mających odniesienie do *sacrum*. Polskim lingwistom zależy na rozszerzeniu badań na języki innych Kościołów, by nie ograniczały się one do języka religijnego